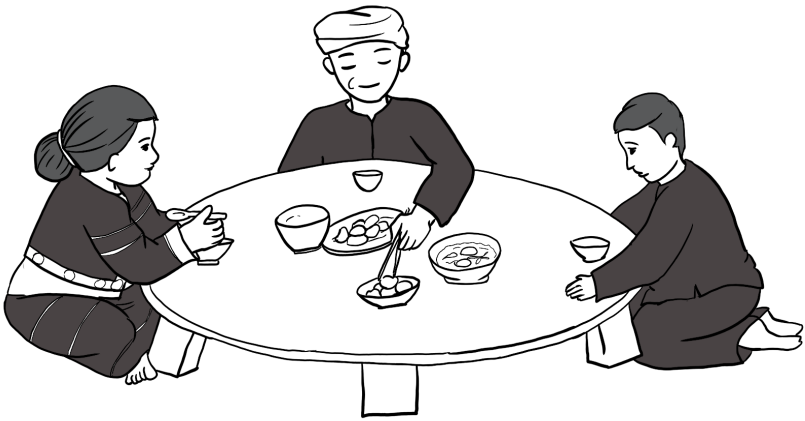

ဘည်ဘာည်းနိုင်တင်းတံ တဲင်းစော

How to cook Mustard

Ta'ang (Rumai)

ဘည်ဘည်းနံင်တင်းတံ တဲဝ်းစော

How to cook Mustard

Writer: Ei Lu Ja

Illustration: Ai Yawn Kap

Language : Ta'ang (Rumai)

Edition : Second Edition

Date : October,26.2023

ချေးအီးကိက်။ ။ အီလုဇာ
ကိက်အရာင် ။ ။ အာည်ယုန်းကံပ်
ကျော့တည်း။ ။ တအာင်း (ရူမာည်း)
ဘော်ကရဲန်းလေး။ ။ ဘော်ကအယ်
ဆည်းရဲန်းလေး။ ။ ။ ပကျိုဝ်းကလား အံဝ်တိုဘာ၊ ၂၆၊ ၂၀၂၃

Ta'ang (Rumai)

Myanmar

<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

You are free to make commercial use of this work. You may adapt and add to this work. You must keep the copyright and credits for authors, illustrators, etc.

နာင်ထုဒီးမိုး၊ ယားတြာပနံဝဲဘဲ၊ တံင်အိုန်ဇူခမိုမာန်လိုင်ဟံ့။
အန်းမိုးအီးမဲးနော့ကမဲး၊ နော့ကဇါ်ညး တဲင်းကော်န်း
စော်င်းအန်းကဲခည်းခည်း။ အန်းဆံမ်မိုးဘိုး အီးလိုည်းခါင်း အူ
ချေးဟံ့။ အန်းမအဲးချို၊ပေါ၊အခည်း၊ ယင်းအန်းဘည်ခံင် မာ်
အန်းတိုဝ်းချို၊ပေါ၊အခည်း။ အန်းဆံမ်မိုးဘိုး အီးဆမ်းမိုတ် တံ့
ကူန်းမား ကော်န်းစော်င်းအန်းကဲ၊ ဆံမ်ဆမားဘိုး ပနံဝဲဘဲ၊ခ
ည်းခည်းဟံ့။ အန်းမိုးယားတြာအီးပနံဝဲဒဲး ဘဲ၊အိုင်ဂလေတ်
ဟံ့။ ဆာ်ဘာည်းခဲင်းနော့ကဲ၊
ကဲဘူဆိုင်ဒဲးမ ယားတြာနာင်ထု ခလည်းဟောင်းဒကဲ။ ကဲဆိုင်
ဒဲးပေါ၊ အန်းဂေါ်ညးပနံဝဲဟောင်း တံင်စော်င်းဒီး ပါ်ဇို၊ ဆိုင်ဒဲး
ပေါ၊ အန်းဂေါ်ညးတော့ကဲ ပါ်ဇိုဟံ့။

ဓါည်းပနံဝ်းဟော်ည့်,အန်းတတ်ဘေ,ဒီး အန်းကော်လတ်ဒါ်;နံင်
လေးဟောင်း ရ်ည့်,ဟော်င်ပနံဝ်းတတ်ဘေ, အီးမိုးကော်န်းစော်င်း
အီးဇိုင် နာည့်ညျိုဝ်းမတ် ဟည်ဒေးပျိုအန်းဒါ်;.... “ယားတြာ။”
အန်းမတ် ဟည်တိုဝ်းအောင်း တံ့ကော်န်းစော်င်းအန်းဒါ်;.....
“ဆီအန်းဘာည်း။”

“ယားတြာ၊ မာအံဝ်းဒါ်; ဆေမ်းအိုန်ဒီး၊ ယားတြာတံန့်လှံ့။”
“တံန့်အိုဝ်း..... ဆီအန်းဘာည်း။”

ဓါည်းဒီး ယားတြာနာင်ထုမတ် ဟည်ဆိုင်နတ်,ခည်း လော်င်တေ,
မာကော်န်းစော်င်းဒီး တံ့အန်း။ ဂေါ,ဘာည်းဇေန်း အန်းဟည်
ပွေးဘိုးဇာန်အန်း စီတိုဝ်းငါည်းကော်န်းစော်င်းအန်းဒီး ချို,ချို,
ဟံ့။ ကော်န်းစော်င်းဒီးမတ် ဟည်ဗီးဒါ်;ဘိုး....

“မာအံဝ်းဒါ်;... ဒေးဟိုမ်းပိုမ်းမေ့ဝ်း ပျိုခလေပ်ယေး။ အန်းဒါ်;နံ
င်တင်းယားတြာဟာ, တဲဝ်းဆဲး။” ယားတြာနာင်ထုမတ် ဟည်
အောင်းဟ်းစီဒါ်;.....

“အော်.... ခိုည်းခည်းနတ်;..... ယားတြာဂီဒါ်;မိုးဆီ။ ဘိုန်းအိုဝ်း....”
နာင်ထုမတ် ဟည်ညျိုက်ကော်န်းစော်င်းအန်းဒီးဒါ်;...

“တဲဝ်းဆဲး;ဆီအန်းနံင်တင်း။” “အော်.... မာအံဝ်းနှေးဒါ်;နံင်
တင်းတဲဝ်းစော(တဲဝ်းဒူး)။” “အို..... ဆတ်ဘာည်းဇေန်း ဆဲးပေါ,
ခည်းဒီး။ ယားတြာအဲ ဆိုင်ဆမားခည်း တင်းတဲဝ်းဒီး။ ဘိုန်းလှံ့
ဒေးပနံဝ်းလာည်း ဘည်ဘာည်းနံင်တင်းအန်း။”

ကော်န်းစော်င်းဒီးမာ် ဟည်တိုင်းအောင်းဖ်း နှင်ထိုင်စီဒါ်;.....
“ဘိုန်းအိုင်ယားတြာ..... မာအံင်းနိုင်းခိုည်းခည်း၊ ဂေါ၊မိုးယားတြာ
နှင်ဒေးပျံ့ယေး။” ဓါည်းဒီး ကာည်းမာ် ဟည်လည်တိုင်း
ကညုးဖ်း; စီလည်လေးဟောင်း ပျံ့လိုဆိ ပျံ့လိုအန်း။ စ်မ်း
ဒေးလ် အချိုင်ဖိုန်းအိုင်ဂည်း အီးမိုးယားတြာနှင်ထိုင်မာ် ဟည်
ပနိုင်းဖ်းဘေး၊ တံ့ကော်န်းစော်င်း အီးဒေးပျံ့ ခလေပ် အန်းကဲ
ကဲဒီး၊ စီဟောင်းပေါ၊ ပျံ့ခလေပ် နှင်ညိုဝ်းကဲဟံ့။ ဘိုဝ်ဟာ
င်းစ်မ်းအန်းတတ် ပျံ့ခလေပ် နှင်ညိုဝ်းကဲ၊ အန်းဟည်တိုင်း
ဖ်း ခလေပ်ပဲနိုင်း အယ်ထပ်နှင်ညိုဝ်းကဲ၊ စီလေပ်ဟောင်းခ
ခဲင်းကဲ။ အီးမိုးအိုန်ဒါ်နိုင်း နှင်လေပ်ဟောင်း ခဲင်းခလေပ် နှင်
နှောညိုဝ်းကဲဒီး ဆံမ်မေးဘိုးတင်းတဲင်းဂံင်း ပံင်တီ၊အူန်းမာနှာ
ည်နှောညိုဝ်းကဲ၊ မအေးလေးချို၊ပေါ၊ အခည်းဟံ့။ ဓါည်းဒီး
နှင်ထိုင်မာ် ဟည်တိုင်းဖ်းခလေပ်ကဲ စီလေပ်ဟောင်းပေါ၊ ခခဲ
င်းကဲဟံ့။ ဘိုဝ်လေပ်ဟောင်းအန်းတတ် ခခဲင်းခလေပ်ကဲ အန်း
ဟည်ယေင်းလ် အူးအူမျိုး လေပ်ဒေး တံင်ကဒိုင်မူးအန်း၊ အူ
ဒီးမိုး အူညှမ်းအိမ်းဟံ့။
ယားတြာနှင်ထိုင်ဒီးဆံမ်မိုးဘိုး အီးကျိုက်အခည်း အူညှမ်း
အိမ်းဒီး။ ဂေါ၊မိုးဘာည်းဖဲန်း ယားတြာနှင်ထိုင် ဟည်လေပ်
ဟောင်းပေါ၊ ခခဲင်းခလေပ်နှင်ညိုဝ်းကဲဟံ့။

ဘိုဝ်လေးဒေးအန်းဒီး အီးမိုးမာနာည်ကဲမာ် ဟည်ဒါ်ပေါ်, “ယား
တြာလဲပ်ဒေး..... လဲပ်ဒေး.....။ အံဝ်းဂီကကဲန်းပျံဆော်င်ဗုညး
ဒီး။အံက်ဆဲယားတြာ။”

မားနာည်မာ် ဟည်တေးတော်င်ကဲ ဒဲးဗါည် တံ့နာင်ထု။
နာင်ထုမာ် ဟည်အံက်ဖာ်တံင်တော်င်ဒီးစီဒါ်.....

“အံဝ်းဒါ်နံင်ဒေးတိုဝ်း ဘည်ဘာညးမည်းတင်း တဲဝ်းဂံင်းစော။
နာည်ညျဲမးဒါ် မာအံဝ်းနံင်တင်း တဲဝ်းဂံင်းစောဒီး ပါ်နည်
အံဝ်းစီဒေးဇော်း။ အံဝ်းဆိုင်နာ်, ဘည်ဘာညးနံင်တင်းတော် တဲ
ဝ်းစော။”

ဗါညးဒီး အီးမိုးမားနာည်မာ်
ဟည်ကညျာဖာ်ဒါ်.....

“နာည်အံဝ်းယားတြာ ဟူး..... မိုည်,အန်းဂိုန်းဆုတ်၊ အန်းယဲဝ်း
အံဝ်းပတ် တဲဝ်းဂံင်းခညျူးဒီး။

ပါ်နည်အန်းဟည်ဒါ်; ဘာညးဇဲန်း..... မိုးအိုဝ်လည် နံင်တော,
တု တဲဝ်းစောဟာ်။”

ဗါညးဒီး အီးမိုးမားနာည်မာ် ဟည်ဒါ်.....

“ဆာ်ဘာညးဇဲန်း အံဝ်းနံင်ကလောင်းဒဲး တံ့ယားတြာနာ်း။”

အီးမိုး ယားတြာနာင်ထုမာ် ဟည်ဒါ်.....

“ကေးစူးဒါင်းခည်း။”

“အာဝဘာည်းဆိ ယားတြာ၊အံးဟံးလိုဒါ်း ကေးစူးဒါင်း
ယားတြာပနံးဒဲးလံးဘဲ၊ တံးကော်နံးအံး။”
ဓါည်းဒီး ဆံမ်မဲးဘိုး အီးဂေါ် ညးဒေရ်ညး၊ခလဲပ်ကဲ ဒါ်းလဲ
ပ် ပါ် ဆော်င်စုည်းကဲဒါ်း....

“ကဲန်ဂေါ် ညးလံး။”

ဓါည်းဒီးအီးမိုးမားနာည်မာ် ဟည်ဂေါ် ညးဒါး ပါ် ဆော်င်စုည်းကဲ
ကျော့လေးဒဲးဒါ်း....

“အိုဝ်း.... ။”

အီးမိုးကဲန်ဒီးမာ် ဟည်လဲပ်ဒဲးခခဲင်းကဲ ဟည်ဓါည်အံက်
လံး ရီမ်းယားတြာ နာင်ထုဟံး။ ဓါည်းဒီး
နာင်ထုင်မာ် ဟည်ဒါ်းဓါည် တံးမားနာည်ကဲဒါ်း....

“မိုးလံးလိုပါည်းတဲင်းဂံးနီးကဲန်။”

“မိုးအိုဝ်ယားတြာ၊ ပွေးပွေး အံးနံင်ပါည်းလို့ည်။ အူန်းယား
တြာ မည်းတိုဝ်းလို့ည် ဘည်ဘာည်းနံင်ရဲန်းအံး ဟည်ဘို
န်း။”

“အာဝဘာည်းဆိကဲန်၊ အံးနံင်ကဇော်ညးကဲန်ပါည်း။”

မားနာည်မာ် ဟည်တိုဝ်းအေဝ်းဖာ်း တံးယားတြာစီဒါ်း...

“ကေးစူးဒါင်းနားယားတြာ။ ဒိုည်းအံးနံင်တဲးမည်းဒါးအာင်။”
ဓါည်းဒီး နာင်ထုမာ် ဟည်ဟာဝ်းပါည်းလံး တဲင်းကဲကဲဒီးဟံး။
အီးမိုးလှားတဲင်ဂံးကဲကဲဒီးမာ် မအဲးဒါင်းမူချီ၊ပေါ၊အခည်း။

ဂေါ,ဘာည်းဇဲနဲး နာင်ထုမာ် ဟည်ပါည်းဟော်ည်,ဖာ်; အူလှေ
ဟော်ည်,အူလှေ၊ ဂေါ,မိုးတံင်ခနားတဲင်းကဲကဲဒီး အန်းတံက်က
တာည်း၊ တံက်အူင် ဆာ်အဲပွဲန်ဟော်ည်,ဖာ်; စီပါည်းအခည်း
အီးမိုးကတာည်းအီးတံက်တံင်တဲင်းကဲကဲဒီး အာင်မို့,မ။ ဂေါ,
ဘာည်းဇဲနဲး အန်းဟည်ဟာ်းပါည်းဖာ်; နံင်မို့, စီပွဲန်ဟပ်လာ်
တဲင်းကဲကဲဒီး တံင်အာင်ဟာ်။

နာင်ထုင်မာ် ဟည်လဲပ်ဒေးဘိုး ခခဲင်းကဲစီဒါ်;...

“တဲင်းဂံင်းကဲကဲနီး မအဲ;မဲမ်းချီ,ပေါ,ခည်းဒီး။ ဆဲင်းမာ် နေးခ
ည်းနံင်ဆဲင်း။”

ဓါည်းဒီးကာည်းမာ် ဟည်ဓါည်ဟာ်းလာ် ပါ် ဆော်င်စုည်းကဲ
ဟာ်။ ခည်ယာမ်းဇဲနဲး အီးမိုးမားနာည်ကဲ စီဂီတင်းအူန်းပိုမ်း။

နာင်ထုင်မာ် ဟည်ဒါ်;...

“မိုးလာ်လိုပါည်းတဲင်းဂံင်းနီးကဲနဲ။”

“မိုးအိုဝ်ယားတြာ၊ ပွေးပွေးအံဝ်းနံင်ပါည်းလိုည်။ အူန်းယားတြာ
မည်းတိုဝ်းလိုည် ဘည်ဘာည်းနံင်ရဲန်းအံဝ်း ဟည်ဘိုန်း။”

“အာဝ်ဘာည်းဆိကဲန်၊ အံဝ်းနံင်ကဇော်ညံကဲန်ပါည်း။”
မားနာည်မာ် ဟည်တိုဝ်းအေဝ်းဖ်း တံ့ယားတြာစီဒါ်း...
“ကေးစူးဒါင်းနုးယားတြာ။ ဒိုည်းအံဝ်းနံင်တေ့မည်းဒါးအာင်။”
ဓါည်းဒီး နာင်ထုမာ် ဟည်ဟာဝ်းပါည်းလာ် တဝ်းကဲကဲဒီးဟံ့။
အီးမိုးလှားတဝ်ဂံင်ကဲကဲဒီးမာ် မအေ့ဒါင်းမူချို၊ပေ၊အခည်း။
ဂေါ၊ဘာည်းဇဲနံး နာင်ထုမာ် ဟည်ပါည်းဟော်ညံ၊ဖ်း အူလှေ့
ဟော်ညံ၊အူလှေ့၊ ဂေါ၊မိုးတင်ခနားတဝ်းကဲကဲဒီး အနံးတံက်က
တာည်း၊ တံက်အူနံး ဆာ်အဲပွဲန်ဟော်ညံ၊ဖ်း စီပါည်းအခည်း
အီးမိုးကတာည်းအီးတံက်တံင်တဝ်းကဲကဲဒီး နံင်အာဝ်မို့မ။ ဂေါ၊
ဘာည်းဇဲနံး အနံးဟည်ဟာဝ်းပါည်းဖ်း နံင်မို့၊ စီပွဲန်ဟပ်လာ်
တံင်အာင်ဟံ့။ ဓါည်းဒီး
နာင်ထုမာ် ဟည်လဲပ်ဒေ့ခဲခဲးစီဒါ်း...
“တဝ်းဂံင်မအေ့မဲမ်းချို၊ခည်းဒီး။ နှေးခည်းနံင်ဆဲး။”

“အိုဝ်း... ယားတြာ၊ ဆာ်ဒါ်း စာယေးရူမာည်း တဲဝ်းဂံင်းနီး မိုးပေါ၊ပံင်ဟာ၊ယေး၊ မိုးပေါ၊ဘူမဲးဘူဘိုန်း ဘူတီ၊ဘူဘိုန်းဟာ်။ ဂေါ၊မိုးယေးဟာ၊ခည်း တဲဝ်းစောဆူးဘံင်း၊ အန်းမိုးပေါ၊ ပံင်မာ်ကံယေးတတ်လတ်ဟာ၊ဟာ်။ ဟာ၊အီးမဲ့မာ် အာဝ်ဆမားဖည်း၊ ဂေါ၊ဘာည်းဇဲန်း တဲဝ်းဂံင်းစောနီးမာ် မိုးပေါ၊တဲဝ်းယေးရူမာည်းဟာ်။”

ဓါည်းဒီးမားနာည်မာ် ဟည်တေးဆလဲ၊ စာနံင်ဟပ် ဘံင်းဘျာင်းဟာ်။

ဓါည်းဒီး ယားတြာနာင်ထုမာ် ဟည်ဒါ်း.....

“မိုးအိုဝ်ဒီးကဲန်... ဟာ၊အီးမဲ့မာ် အာဝ်မဲးမဖည်း၊ ဆာ်အဲဟာ၊ ဂိုန်းမာ် ဓဲတ်အဲအာဝ်နေ့မ အီးဘာည်းဆိ၊ အာဝ်ဘာည်းမ တဲဝ်းဂံင်းကဲင်။ ဆံမ်ဆဲးဘိုး ခည်းခည်းဟာ်။”

“မိုးအိုဝ်....ယားတြာ။”

ယားတြာ..... ဆာ်မည်းဒါ်းနံင်ရိုဝ်းဘံင်း အာဝ်ဘိုန်းမ ဒဲးတည်းမည်းပေန်အဲမ်းပျိုင်းနား။ ဆာ်တည်းမည်းပေန်အဲမ်းပျိုင်း၊ ဘံင်းမည်းကဲ နံင်လဲဝ်ဟာဝ်းပေါ၊ဟာ်။ ဆာ်အဲဒါ်းနံင်ဟပ်တံင်တဲဝ်းစောမာ် အဲလိုဇယ်အူန်းဒါ်းဆဲ၊လအာည်၊ ဂေါ၊မိုး ယံဝ်းအန်းအာဝ်အိုန်ဇာမ့်၊ ယံဝ်းဆဲ၊အာဝ်လဲဝ်တံင်အန်း၊ ဂေါ၊ဘာည်းဇဲန်း စီလိုရိုဝ်းအူန်းလအာည်၊ဟာ်။”

“အော်.... ကဲနဲ၊ ဆာ်ဘာည်းဇဲနဲး၊ ဆာ်အဲစီဘူနာ်,အခည်း နံင် ဘူဆဲးယံဝံဒီး။”

မားနာည်မာ် ဟည်ကညးဖး တံးယားတြာ၊ စီရိုဝံးလေးဖး၊ ဘံင်းအူကဒည် စီတဲးဆဲး,ဟပ်တံင်ဘံင်းဒီးဒါး...

“ယားတြာ၊ ဆာ်မည်းဟပ်ဘံင်းမာ် မည်းလိုတိုဝံးဒါး ထန်ဂေါ် ညးတဲးဂံင်းမည်း။ ဆာ်မည်းဟပ်ဘံင်းဂိုနဲးမာ် ဘူဆဲးမာ် နံင် ဘျာင်းဘိုန်ဟာ်။ ဂေါ်,ဘာည်းဇဲနဲး မည်းလိုနာ်, ထန်နံင်ဟပ် မည်း။ ဆာ်တဲးဂံင်းမည်း ဂေါ်ညးအူကလိုက် မည်းလိုလိုညာ် ဟပ် အူကဒည်ဆလဲးဒဲနဲး။ ဆာ်မည်းဆိင်ဟပ် ဘံင်းနံင်ဂိုနဲး အခည်း၊ မည်းဘိုနဲးအူနဲးဟပ်။ မိုးလိုညာ်မည်းလို ညေ့တံးစီန် အဲမ်းအနဲးဟာ်။ စံင်နည်အခည်း၊ အံင်းနံင်ဟပ်လိုညာ်အီးချို က်။”

အီးမိုးယားတြာနာ်ထုမာ် ဟည်ကဇိုက်ဖးကဲနဲးအနဲး၊ ဂီတ ညာ်းလာ် ပံင်ကလား မားနာည်ဒီးဟာ်။”

ဓါည်းဒီးမားနာည်မာ် ဟည်ဟပ်အဲမ်းတံင်ကလိုက်စီဒါး...

“ယားတြာ၊ ဆာ်မည်းဟပ်အဲမ်းမာ် တိုဝံးတဲးဂံင်းမည်း ဆာ်ဂို နဲးမာ် ဟပ်နံင်ကညးတံင်တဲးအနဲး။ စံင်နည်အခည်းအံင်းနံင် ဟပ်လိုညာ် အူကဒည်ဟာ်။ ဆာ်ဟပ်ဟော်ညာ်,ဖးအဲမ်း စီဟပ် ဘိုးဆဲး,ထန်လိုအဲနဲး။ ဆာ်ယားတြာဒါး အာ်ဆိင်နံက်အဲမ်း ဆနာ်မး စီဘိုနဲးအူနဲး တင်းတဲးဂံင်းလအာည်,၊

ဆာ်ဒါ်နံင်တင်းဘာည်းဇဲနဲးအခည်း၊ အနဲးညျမ်လိမ ဟပ်အဲ
မ်း စီလိတင်းအူနဲးဆဲ တဲဝ်းဂံင်ဒီးလိည်းလိည်း။ ဆာ်တဲဝ်းဒီး
တာ်နဲးဒဲး၊ စီဟပ်လာ်အဲမ်း၊ ဆာ်တဲဝ်းဒီး ဆနဲးမ်းဒဲး၊ စီဟပ်
လာ်ဘံင်းဘျောင်းနဲး။ ဆာ်လှာ်နဲးဒဲး၊ စီကပ္ပိဖာ်း၊ ဇိမ်းတိုဝ်းဆဲး၊
အနဲး ဟည်ဘိုနဲးပေါ၊ဟာ်။ ဘည်ဘာည်းမာ် ဆာ်အဲဟပ်ဘံင်းအ
ခည်း အဲလိတင်း နံင်လှာ်နဲး ဂေါ၊မိး၊ ဘံင်းအဲဆိုင်ဂီမိးဘံင်းအီး
အိမ်းအနဲး။ ဆာ်ယားတြာဆိုင်တင်းဘံင်းအနဲးလအာည်၊မာ်ဘိုနဲး
နဲး။ ဘည်ဘာည်မာ် တဲဝ်းဂံင်အီးဟပ်ဘံင်း တင်းလအာည်၊ဒီး
အနဲးအာ်လာ်မ။ ဆာ်အဲကျိူက်တဲဝ်းဂံင် လာ်အခည်း၊ အဲ
လိတင်းဆဲတဲဝ်းဂံင်လအာည်၊ ဓါည်းဒီး စီဟပ်လာ် ဘံင်းဘျောင်း
ဒီး။ ဆာ်ဘံင်းပံင်နံင်ဒါ်မည်းဒီး ဘျောင်းဒါ်အခည်း၊ ဘိုနဲးအူနဲး
ပါည်းဗိုန်ဘံင်းဘျောင်းဒီးနဲး။”

မားနာည်မာ် ပါ်နံက်အဲမ်းဆနဲးမ်း၊ ပါ်ကလောင်းဒဲး တံ့ယား
တြာဘာည်းဇဲနဲး။ ဓါည်းဒါ်ဟော်ည်၊အနဲး
ယားတြာနာင်ထုမာ် ဟည်ဒါ်၊.....

“ဆာ်ဘာည်းဇဲနဲး အဲဘူလိမဟပ်ဆိကော်၊ နံမ်မာ်နဲး၊ ဘဘို၊ ခ
ဆိုမ်၊ ဖရော်မာ် ဘူဟပ်မကော်။”

“မိးအိုည်ယားတြာ၊ ဘူလိမဟပ်၊ ဂေါ၊မိးဘည်ဘာည်းတင်း တဲ
ဝ်းဂံင်စောဒီး အာ်လိမအဲမ်း ပျိုင်း ဘည်ဘာည်းမာ် မှာင်
ချေးအခည်း၊ ကဲဟပ်အိုဝ်။ မိးလိည် ဘည်ဘာည်း တင်းယေးရူ
မာည်းဆိုင်ခည်တူနဲးတားယေကဲ ယေးတင်းလိည်ဘာည်း
တင်း အံင်နိး။”

အီးမိုးမားနာည်မာ် ဟည်ဟပ်လဲပ် တဲဝ်းဂံင်း ပံင်ပါည်းအူန်း
ယားတြာဒီး။ စံင်အန်းဟပ်လဲပ်မာ် အန်းအာဝ်ကဓါန်မပေါ,အူ
စာ်န်း အန်းဟည်ဘိအူန်းဘိ အူဇိုဒါင်းဒါင်း၊ စီဇိုဝ်းကဓါန်လာ် တဲ
ဝ်းဒီး။

ဘိုဝ်ဇိုဝ်းလေးအန်း အီးမိုးအူညျူးတဲဝ်းဂံင်းစောဒီး ဟည်က
ရော်တ်ဟောင်းပေါ, ပါ်ဆော်င်ဗုည်းဟာ်။ ဘိုန်ဇဲန်း ယားတြာ
နာင်ထုင်မာ် ဟည်ဒါ်း...

“အို...ကဲန် အူညျူးခည်း၊ ကံပ်နေးအီးကဘျာန်းပိုမ်းကော်။”

မားနာည်မာ် ဟည်ကညျားဖာ်းစီဒါ်း...

“ဆာ်ဘာည်းဇဲန်း ယားတြာဇိမ်းတိုဝ်းဟံင်းလအာည်,။”

ဘိုန်ဇဲန်းအန်းမာ် ဟည်ဇိုဝ်းဖာ်းမိုည်,ကလိုက် စီဒေါ်းဖာ်းအဲမ်း
တဲဝ်း စီဒဲးဓါည် တာ်နာင်ထု။ ဘိုန်းဇဲန်း

နာင်ထုမာ် ဟည်လာည်းလာ်အဲမ်းတဲဝ်းဒီး။ အီးမိုးအူညျူး
အဲမ်းတဲဝ်းဒီးမာ် ဟည်စာ်မးဟောင်းပေါ, ပါ်ကဒုင်မူး ယားတြာ
နာင်ထုင်။ ဓါည်းဒီးနာင်ထုင်မာ် ဟည်ကအာ်,ဖာ်း ငါည်းအန်း စီ
ချိုတ်လဲပ်လာ် အဲမ်းတဲဝ်းဒီးဟာ်။ ဓါည်းဒီး အန်းဟည်ဒါ်း...

“အို.... ဆဲးခည်းကဲန်၊ ဆဲးခည်း၊ ဘျာင်းအန်းမာ် ကညားချို၊
ပေါ, အဲမ်းဆဲး,အန်းမာ် ကညျားချို,ပေါ,ခည်း။ အူဘံင်းအန်း
မာ် ဘူအူအိမ်မာ် ဟည်အူညျူးပေါ,ခည်း။”

“ယားတြာကေးစူးဒါင်းခည်း။ ဆာ်မည်းဒါ်းဆဲး အံဝ်မာ်ဟည်
ခိုည်း ဂေါ,မိုးအံဝ်းဆိုင်တင်းဒဲး နှာင်းဆဲးစာယားတြာ။

ဘည်ဘာည်းမာ် ယားတြာ၊ အံဝ်းအာဝ်ဟပ်မ မုန်ငါမ်းနာ်း။ ဂေါ၊ မိုးအာဝ်ပေန် စာတူအီးအဲ။ ယေးအာဝ်ဟာ၊မ မုန်ငါမ်း၊ မှာင် ချေးကဲဒိုဝ်းအခည်း ဟပ်အုန်းမုန်ငါမ်း.... မိုးလို့ည် ဂေါ် ညးတတ် ဘည်ဘာည်း ကျိုက်အဲလည်ယားတြာ။”

“အော်ကဲန် ပေန်ခည်း၊ အံဝ်းမာ် အာဝ်ဟာ၊မ၊ ဘူဟပ်မာ် ဟည် ဆဲး၊ ဂေါ၊မိုး၊ ဘံင်းအဲမာ် မိုးဘံင်းအီးလေးဒဲး၊ ပါ် ဘျည်း။ အန်းဟည်မဲးဟော်ည်၊ အဲမ်းငါမ်းအန်း၊ တဲဝ်းဂံင်းအဲမာ် မိုး အီးလေးခဲင်းလိုင်း၊ အဲမ်းငါမ်း အဲမ်းပျိုင်းအန်းမာ် ဟည်နိုက် ဒို့ပေါ၊ဟာ်။”

ဓါည်းဒီး မားနာည်မာ် ဒေးဘိုးတဲဝ်းဂံင်းဒီးဒါ်း...။

“ယားတြာ၊ ဇိမ်းဟံင်းဘိုး တူတဲဝ်အန်း၊ ခည်ဒိုည်းမိုးလို့ည် အဲ မ်းအန်း၊ ဇိမ်းဟံင်းဘိုးတဲဝ်းအန်း ယားတြာ။”

နာင်ထုမာ် ဟည်လာည်းမာ်တဲဝ်းဒီးဇိမ်းလဲပ် ဟည်ဒါ်း...။

“အို... တဲဝ်းအန်းမာ် အိုန်ဇာမ့်ဆဲးပေါ၊ခည်း၊ ဆာ်အဲဟပ်လဲပ် တံင်မိုည်မာ် အိုန်ဇမ့် အဲမ်းပျိုင်းအန်းမာ် ဟည်ဂေါ် ညးအုန်းပေါ၊ တံင်ဆတာ၊အဲ၊ ဘံင်းအန်းမာ် အိုန်ဇမ့်။”

ဓါည်းဒီးကာည်းမာ် ပါ်ကညျာ၊ ပါ်တင်းဘိုး တဲဝ်းကာည်း၊ တူး ဘိုးချောက်မိုဘာည်းဇဲန်း။ အီးမိုးမားယေလိုည်မာ် ဟည်လေး ဒဲး၊ ပါ်ခလဲပ်မားနာည်ကဲ အန်းညျမ်စာ်မာ်ဟံင်း ပါ်ကဲမာ် အန်းဟည်ယဲဝ်းအုညျူး တဲဝ်းဂံင်းစောမားနာည်ကဲ၊ စီလဲပ် ဟာင်းပေါ၊ခခဲင်းကဲဒါ်း...။

“မားနာည်.... မည်းတင်းတဲင်းဆဲးဟိုဝ်..... အိုန်ဒီး၊ အံးလိပေန် အီးငေးမည်းဟာ်။”

“အို... ဓါည်ဒဲးမားအီးနူး၊ ဘိုန်းအိုဝ်။”

ဘိုဝ်ယဲဝ်း မားယေလီည်ကဲတ် ယားတြာဒီး အန်းဟည်ဒါ်;....

“အိုမိုးလ် ယားတြာဒီး။”

မားယေမာ် ဟည်တိုဝ်းအေဝ်းဖာ်း တံးယားတြာဒါ်;...

“ယားတြာ ဒဲးလှယ်စံမ့ပျဲ ယေးနာ်း။ အံးနံင်တင်းဒဲး မည်း ဟာ,တဲင်းဂံးစောဘာည်းမားနာည်။”

ယားတြာနာင်ထုမာ် ဟည်ဒါ်;....

“အိုဝ်းဒါ် ကေးစူးဒါင်းခည်း။”

ဓါည်းဒီးကဲမာ် ပါ် ကညျာ;ပါ် ကျော;ကလောင်းဘာည်းဇဲန်း။ မား နာည်မာ် ဟည်တင်းဟော်ည်,ဖာ်းတဲင်းအန်း၊ ကဲဟည်အိုမ်ဘျာ ညးလ် ပိုမ်းတဲင်းကဲ၊ စာနံင်ဟိုမ်းပိုမ်းမဲဝ်း။ တံင်တဲင်းကဲဒီး အန်းတော, တဲင်းစော၊ ချောက်မို၊ ကားပျဲက်ဒဲး။ တဲင်းကဲပါ် ပ ည်မဲး ကအာပ်ဒိုပေါ,ဟာ်။ဓါည်းဒီးကဲမာ် ဟည်ပါည်းဖာ်းတည်း ကဲ စီအံက်ဒို

တံင်ပဒဲန်ပိုမ်းကဲဟာ်။ ခည်ယာမ်းဇဲန်း ကူန်နာည်ကဲမာ် ဟည် ဒါ်;...

“ယားတြာဟိုမ်းနံင်ဂိုန်းနာ်း။ တဲင်းယေးဘာည်းလိည်ညျှိုန်း။”

“အို..... ပေဝ်း မိုးပေါ,တဲင်းဆဲး၊ အံးကျိုက်ခည်းဟာ,တဲင်း ကဲကဲနီး။ အန်းအာပ်ပေန်ဖေးဆိ၊ ဟာ,အီးမဲမာ် အာပ်မဲးမ ဒါ်;ဖည်း။”

ကဲမာ် ဟည်ကညျာဒိုဖ်; တူနာည်တူကူန်အန်းမာအန်း၊ ယား
တြာနာင်ထု၊ စံမံးယေကဲ ဟည်ဟိုမ်းဒိုပိုမ်း အူချေး; အိုည်းတ
လိုင်ဒါင်းဟာ်။ အီးမိုးကဇိုင်းဒီး ဆာ်မိုး စာယားတြာ
နာင်ထိုင်အခည်း၊ ဘူနေးမနိုင်ဒဲင်းဟောင်းဒဲကဲ။ အန်းဟည် က
မဲးပေါ၊ခည်းကဲ။ ဂေါ၊ဘာည်းဇဲန်း ဂေါ်ည်းဘျည်းအန်း ဟ
ည်လှာ်နဲးဒဲး; အီးမိုးကော်နဲးစော်င်းအန်းကဲမာ် ဟည်ပေန်ဒဲး; ဒို
တူအီးကံတ်တူအီးဘျဲတ်၊ တူအီးချို၊ ဘိုန်းဇိုဝ်၊ဘိုန်းငါည်း လအာ
ည်၊တူအီးဂိုန်းကဲ။ အီးမိုး ယားတြာနာင်ထုမာ် ဟည်ပေန် ဖ်း
တူအီးကဇိုင်းဒီး ဂေါ၊မိုးအန်းဟည်လာည်း တားတြာ ရူမာည်း
အီးဂေါ်ည်းခဲင်းကဇိုင်းဒီးဟာ်။ ထန်မာ်ကဲအန်းတာ် တဲင်းရူမာ
ည်း အီးမိုးတံင်ခါ၊ကာည်းမာ် အန်းဒဲးလို့ည် အီးတင်း ဒဲး တဲင်း
ရူမာည်၊ စာတဲင်းဒါင်းခဲင်းပျို်ည်းခါ၊အန်း၊ အန်းဟည်ဒါးပေါ၊
တဲင်းစောဆူးဘိုင်းဟာ်။

ဂေါ၊လှေဒီး ရူမာည်းကဲပေါ်ပည်မဲးမာ် ဟည်အာမ်းဒိုအန်း၊ ကဲ
မာ် ဟည်နုလူ့ဘိုးတိုး ယားတြာကံပ်ဘူမိုးဟံင်း ရူမာည်းမာ်
အန်းဆိုင်ကမဲးရူမာည်း ဆိုင်ဟာ၊တဲင်းအဲ၊ အဲမာ်လိုဟာ၊ပေါ၊
တဲင်းအဲ၊ လိုတဲးကနဲးတဲင်းအဲ။ လိုကမဲးလာည်းတဲင်းအဲ။
ဂေါ၊ဘာည်းဇဲန်း လိုင်ယားတြာနာင်ထုကာည်းတြားတြာနာည်၊
အီးမိုးကဲပေါ် ကဇိုင်းမာ် ဟည်ကမဲး; ဟည်တဲးဒိုကနဲး; ဟည်
ဟပ်ဒါးတဲင်းကဲဒီးတံင်ပျို်ည်းကဲဟာ်။

လော်င်အကျိုးတဲဝ်းဂံင်း

တဲဝ်းဂံင်းဒီး အန်းဆမားရဲန်းဒဲး မိုည်,အဲဆဲး၊ အန်းရဲန်းဒဲး
ဘိုး ပျိုင်းအီးဂေါ် ညးခဲင်းတိုးအဲဒီးဇော့ဟံ့။

အန်းဂျဲတ်ဒဲးဘိုး အီးဂေါ် ညးခဲင်းစဲတ်အဲကဲကဲဒီး လော်တ်ဒဆဲ
ဝ်းဂိုန်းဟံ့။ ဂေါ,မိုး တဲဝ်းဂံင်းဒီး ဆမားရဲန်းဒဲးကဲဂေါ် ညးချို,
ဟံ့။

ဆ်မည်းဆဖဲဝ်းဘူဒါ်၊ ဆ်ကအိုက်ဘူဒါ်၊ ဆ်ခမဲင်းဆဲဝ်း
ဘူဒါ်၊ ဆ်အဲစိုင်းမုန်တဲဝ်းဂံင်းခေါးဒီး အန်းဂဲန်းပေါ,ခည်း။ ဂေါ,
မိုး,တံင်အန်းမဲး,ထာတ်ဒဲး တိုးအဲလအူန်းဟံ့။ မိုးလို့ည်ဆ်ဟာ,
ဂိုန်းအန်းအခည်း ဂေါ,မိုး,တံင်အန်းမဲး; **scalding** ဆခယ်ဒိုင်
ဒီး အန်းရဲန်းဒဲးပေါ, အဲပေန်ဆတူး တံင်တိုးအဲ။ အန်းဆမား
ရဲန်းဒဲးဘိုး ညှောင်းအီးဂေါ် ညး ခဲင်းကပျာဝ်းပိုမ်း အီးကဇော်
ညး,ဒဲး စာနံင်ဂိုပိုမ်းကဲကဲဒီး ဟီဟာဝ်း။ ဂေါ,ဘာညးဖဲန်း စာတူ
အီးမဲး ဆဲဝ်းကပျာဝ်းပိုမ်း ဘူဒါ်၊ အီးမဲးဒီးဆဲဝ်းလေးကဒဲန့်
ဘူဒါ်၊ အန်းဆမားပေါ, ပေန်ဖေးစာကဲဟံ့။ ဆ်မုန်တဲဝ်းဂံင်း
ဒီး တံက်ယာဝ်းတံင်တည်း အဲမာ် တည်းအဲဆမားပေါ,တာ,ဒဲး;
ဘာညးပေါ, အီးလ္လိ,ဟံ့။ ဘည်ဘာညးမာ် လော်င်ပေန်ဖေး
အန်း အာဝ်ဂိုန်းမထန် လော်င်ပေန် အန်းတော်ဆနမ့်။ ဘည်ဘာ
ညးမာ် ခုဒဲးအဲဟာ,ဘိုန် ဒီနာ်း။

